

**UCHWAŁA NR XXI/290/2020  
RADY GMINY SZEMUD**

z dnia 11 grudnia 2020 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych  
oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Szemud na rok 2021**

Na podstawie art. 18 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2020r. poz. 713 z późn. zm.), art.4<sup>1</sup> ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j.: Dz. U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.), art. 10 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.), art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2020r., poz. 218 z późn. zm.) oraz ustawy z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (t.j.: Dz.U. z 2019r., poz. 2365 z późn. zm.) i Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, (Dz.U. z 2016r., poz. 1492) Rada Gminy Szemud uchwała co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Szemud na rok 2021, w brzmieniu jak w załączniku Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szemud.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2021r.

Wiceprzewodniczący Rady  
Gminy

**Ireneusz Czarnowski**

## **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Szemud na rok 2021**

### **Wstęp**

Nadmierne spożywanie alkoholu stanowi poważny problem, zarówno dla pojedynczych jednostek, ale też dla całych rodzin i ogółu społeczeństwa. Rozwój choroby alkoholowej przebiega stopniowo, bez świadomości osoby pijącej, co w konsekwencji prowadzi do utraty kontroli nad pićciem i powoduje szereg szkód zdrowotnych. Choć osoby uzależnione od alkoholu stanowią większość pacjentów placówek leczenia uzależnienia, trzeba mieć świadomość, że są to też osoby używające innych niż alkohol substancji psychoaktywnych (najczęściej łącznie z alkoholem). Nadużywanie alkoholu to nie tylko szkody zdrowotne, ale także psychologiczne i społeczne: przemoc w rodzinie, ubóstwo, wypadki drogowe, zakłócanie bezpieczeństwa publicznego i przestępczość. Warto też pamiętać, że picie alkoholu przez młodych ludzi jest najczęstszym zachowaniem ryzykownym, niekiedy prowadzącym do podejmowania przez młodzież innych zachowań ryzykownych, a to jak podkreślają specjaliści – zaburza ich proces rozwojowy.

W celu zapobiegania patologiom społecznym oraz zmniejszania rozmiarów zjawisk już występujących konieczne jest podejmowanie działań, z wykorzystaniem istniejących zasobów, służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

### **I. Podstawa prawna**

Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz.U. z 2020r., poz. 713 z późn. zm.),

Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t. j. Dz.U. z 2019r., poz. 2277 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j.: Dz. U. z 2020 r., poz. 2050 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j.: Dz. U. z 2020, poz. 218 z późn. zm.)

Ustawa z dnia 11 września 2015r. o zdrowiu publicznym (t. j.: Dz.U. z 2019, poz. 2365 z późn. zm.)

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 4 sierpnia 2016r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2016-2020, (Dz.U. z 2016r., poz. 1492)

### **II. Cele Programu**

Cele działań w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii to szeroko rozumiane zapobieganie powstawaniu nowych problemów alkoholowych i narkomanii w gminie i usuwania następstw nadużywania alkoholu oraz problemów wynikających z stosowania innych środków psychoaktywnych. Cele realizowane będą z uwzględnieniem konieczności zapewnienia dostępności, zgodnie z koncepcją projektowania uniwersalnego, określoną w art. 2 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2012r., poz. 1169) oraz potrzebami osób z różnymi niepełnosprawnościami.

Celami szczegółowymi są:

1. Profilaktyczne oddziaływanie wobec dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych:

- a) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii;
- b) obniżanie kulturowej i społecznej akceptacji picia alkoholu i używania narkotyków oraz podwyższenie granicy wieku pierwszego kontaktu z alkoholem i narkotykami;
- c) działania na rzecz promowania zdrowego stylu życia;
- d) przeciwdziałanie powstawaniu negatywnych następstw używania i nadużywania alkoholu i narkotyków.

## 2. Działania na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych i narkomanii:

- a) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i dotkniętych problemem narkomanii;
- b) podejmowanie interwencji wobec przejawów nadużywania alkoholu i przemocy domowej;
- c) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii;
- d) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkomanii, pomocy psychologicznej i prawnej, w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

3. Podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, osób prowadzących świetlice socjoterapeutyczne oraz przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie.

### III. Zadania Programu i metody ich realizacji

#### 1. Profilaktyczne oddziaływanie wobec dzieci i młodzieży szkolnej oraz osób dorosłych:

Zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia przez profilaktykę uniwersalną rozumie się profilaktykę skierowaną do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i środków odurzających. Zadania z zakresu profilaktyki uniwersalnej obejmują:

- a) prowadzenie działalności informacyjno-edukacyjnej na temat szkodliwości alkoholizmu i narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie poprzez udostępnianie broszur, ulotek, plakatów i innych pomocy dydaktycznych oraz zakup nowych materiałów informacyjnych i promocyjnych w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz na temat używania alkoholu przez kobiety w ciąży;
- b) profilaktyczne i psychoedukacyjne oddziaływanie na postawy i umiejętności ważne dla zdrowia i decyzji związanych z piciem alkoholu i używaniem narkotyków, realizowane w formie spektakli teatralnych, autorskich warsztatów i programów skierowanych do uczniów szkół podstawowych;
- c) wdrażanie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych, w tym programów profilaktyki uniwersalnej, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych i czynniki chroniące i wspierające prawidłowy rozwój.

Profilaktyka selektywna zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia ukierunkowana jest na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową narażone są na wystąpienie problemów wynikających ze stosowania substancji psychoaktywnych, w tym alkoholu i narkotyków. Zadania z zakresu profilaktyki selektywnej obejmują:

- a) wspieranie akcji promujących zdrowy i aktywny tryb życia poprzez organizację (we współpracy z GOPS) wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z rodzin z problemem alkoholowym.
- b) utworzenie i funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego w celu wsparcia rodziny i usuwania negatywnych następstw używania alkoholu i środków psychoaktywnych.

#### 2. Działania na rzecz rozwiązywania lokalnych problemów alkoholowych i narkomanii:

##### a) ograniczanie dostępności do alkoholu poprzez:

- realizację ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- przestrzeganie zasad wydawania i cofania zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia na miejscu lub poza miejscem sprzedaży określonych w ustawie, a także określonych uchwałami Rady Gminy Szemud w sprawie liczby zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

##### b) kontrola przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi dokonywana przez organ wydający zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz przez Gminną Komisję ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, obejmująca:

- sprawdzanie punktów przed wydaniem zezwolenia w zakresie spełniania przez obiekt warunków ustawowych oraz określonych uchwałami Rady Gminy;

- współpraca z organami Policji w kwestii sprawdzania punktu w zakresie zgodności prowadzonej działalności z ustawą i warunkami określonymi w zezwoleniu na sprzedaż napojów alkoholowych;
- c) działalność informacyjna oraz szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych;
- d) interwencje wobec przejawów nadużywania alkoholu i/lub używania narkotyków:
- rozpatrywanie zgłoszeń, dotyczących podjęcia stosownych działań wobec osób nadużywających alkoholu i/lub używających narkotyków, które zakłócają spokój i bezpieczeństwo rodziny, bądź porządek publiczny;
  - podejmowanie postępowania sprawdzającego, pozwalającego ustalić stopień uzależnienia od alkoholu i/lub od narkotyków, badania i diagnozy w sprawie uzależnienia;
  - motywowanie do dobrowolnego podjęcia leczenia;
  - kierowanie do sądu wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego wobec osób, których nie udało się zmotywować do podjęcia leczenia dobrowolnie;
  - prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, którego zadaniem jest udzielanie pomocy i informacji osobom uzależnionym od alkoholu i/lub od narkotyków i członkom ich rodzin na temat zagrożeń, wynikających z nadużywania alkoholu i używania narkotyków, sposobów ich unikania oraz możliwości leczenia choroby alkoholowej czy uzależnienia od narkotyków, uczenie wczesnego rozpoznawania sygnałów, wskazujących na rozwijanie się procesu uzależnienia oraz umiejętności kontrolowania rozmiarów picia;
  - udzielanie pomocy psychologicznej poprzez zapewnienie konsultacji psychologicznych w Punkcie Konsultacyjnym;
  - zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób mających problemy z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych poprzez wspieranie działania placówek leczenia odwykowego, w szczególności poprzez dofinansowanie dodatkowych świadczeń zdrowotnych finansowanych przez NFZ,
  - współpraca Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Pełnomocnika Wójta z funkcjonariuszami Policji, pracownikami GOPS, służby zdrowia i oświaty w celu zwiększenia skuteczności interwencji wobec przejawów nadużywania alkoholu i/lub używania narkotyków oraz wynikającej stąd przemocy w rodzinie;
  - współpraca z gminnym Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz uczestnictwo w jego pracach przedstawiciela Komisji;
  - współpraca z organizacjami spoza terenu Gminy zajmującymi się rozwiązywaniem problemów alkoholowych i leczeniem uzależnień;
- e) wspieranie członków rodzin osób uzależnionych od alkoholu i/lub od narkotyków chcących korzystać z terapii lub innej formy pomocy w specjalistycznych poradniach lub ośrodkach,
- f) udzielanie finansowego wsparcia stowarzyszeniom, świadczącym usługi dla mieszkańców gminy Szemud;
- g) prowadzenie i wspieranie innych działań w zakresie profilaktyki uzależnień oraz promocji zdrowego trybu życia;

3. Podnoszenie kompetencji członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, osób prowadzących świetlice socjoterapeutyczne oraz przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie:

- a) zorganizowanie szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii i przemocy w rodzinie, a także aspektów prawnych działalności Komisji;
- b) zorganizowanie szkoleń dla nowych pracowników świetlic socjoterapeutycznych oraz innych osób pracujących z dziećmi i młodzieżą w zakresie skutecznych oddziaływań profilaktycznych.

#### **IV. Realizacja Programu**

1. Za inicjowanie działań określonych w programie odpowiada Gminna Komisja ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Pełnomocnik Wójta ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Bezpośrednią koordynację Programu zapewnia Pełnomocnik Wójta.

3. Pełnomocnik Wójta składa Radzie Gminy sprawozdanie z działalności w roku ubiegłym oraz wspólnie z Gminną Komisją ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych opracowuje Gminny Program na kolejny rok.

#### V. Finansowanie Programu

1. Środki na realizację Programu pochodzą wyłącznie z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych uzyskanych w 2021 roku.

2. Poza realizacją zadań określonych w Programie wyżej wymienione środki wydatkowane są na:

- a) wynagrodzenie Pełnomocnika Wójta;
- b) wynagrodzenie członków Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych za udział w posiedzeniach, których wysokość określa odrębna uchwała Rady Gminy.

3. Szczegółowy podział środków na poszczególne zadania Programu stanowi Załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Szemud na rok 2021.

Załącznik do Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych  
i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Szemud na rok 2021

#### Budżet

#### Gminnej Komisji ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Szemud

na 2021 rok

L.p.	Dział	Kwota
1	Utworzenie i funkcjonowanie placówki wsparcia dziennego w 2021 roku (zakup materiałów i wyposażenia, drobne remonty, pozostałe usługi- wycieczki, posiłki)	50.000 zł
2	Płace pracowników placówki wsparcia dziennego (świadczenia bhp, usługi zdrowotne, wynagrodzenie osobowe, składki na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy)	49.037 zł
3	Profilaktyka i przeciwdziałanie alkoholizmowi i przemocy rodzinie (szkolenia, konferencje, narady, dojazdy, konkursy, spektakle teatralne, programy i warsztaty autorskie, programy rekomendowane przez system rekomendacji, zakup książek i materiałów poświęconych tematyce profilaktyki alkoholowej i przemocy w rodzinie, w tym prenumerata czasopism itp.)	29.833 zł
4	Profilaktyka i przeciwdziałanie narkomanii (szkolenia, konferencje, narady, dojazdy, konkursy, spektakle teatralne, programy i warsztaty autorskie, programy rekomendowane przez system rekomendacji, zakup książek, czasopism i innych materiałów poświęconych narkomanii)	10.000 zł
5	Dotacje dla stowarzyszeń	90.000 zł
6	Badania i diagnozy w sprawie uzależnienia	3500 zł
7	Opłaty i inne koszty sądowe	400 zł
8	Konsultacje psychologiczne dla klientów Punktu Konsultacyjnego	7.000 zł
9	Płaca Pełnomocnika Wójta	40.000 zł
10	Wynagrodzenia członków Komisji	2.600 zł
<b>RAZEM</b>		<b>282.370 zł</b>